

Bruxelles, 10. kolovoza 2020.
(OR. en)

10102/20

Međuinstitucijski predmet:
2020/0167(NLE)

ENV 458
COMER 74

PRIJEDLOG

Od:	Ms Ilze JUHANSONE, Secretary-General of the European Commission
Datum primitka:	7. kolovoza 2020.
Za:	g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2020) 362 final
Predmet:	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o podnošenju, u ime Europske unije, prijedlogâ o izmjeni Dodatka IV. Baselskoj konvenciji o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju s obzirom na 15. zasjedanje Konferencije potpisnica te o stajalištu Europske unije o prijedlozima drugih potpisnica o izmjeni Dodatka IV. i drugih dodataka

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2020) 362 final.

Priloženo: COM(2020) 362 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 7.8.2020.
COM(2020) 362 final

2020/0167 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o podnošenju, u ime Europske unije, prijedlogâ o izmjeni Dodatka IV. Baselskoj konvenciji o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju s obzirom na 15. zasjedanje Konferencije potpisnica te o stajalištu Europske unije o prijedlozima drugih potpisnica o izmjeni Dodatka IV. i drugih dodataka

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se prijedlog odnosi na odluku Vijeća o podnošenju, u ime Europske unije, prijedloga o izmjeni Dodatka IV. Baselskoj konvenciji s obzirom na 15. zasjedanje Konferencije potpisnica Baselske konvencije o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju (CoP-15). Konferencija potpisnica trebala bi se održati od 19. do 30. srpnja 2021. Ovim je prijedlogom obuhvaćeno i pregovaračko stajalište Unije o mogućim izmjenama relevantnih dodataka koje su predložile druge potpisnice.

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Baselska konvencija o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju

Baselska konvencija o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju („Konvencija”) donesena je 22. ožujka 1989., a stupila je na snagu 1992. Europska unija i njezine države članice potpisnice su te Konvencije¹. Konvencija trenutačno ima 187 potpisnica.

Zahtjevi Konvencije primjenjuju se na opasni otpad utvrđen u članku 1. i naveden u Dodatku VIII. Konvenciji te na ostali otpad naveden u Dodatku II., tj. otpad prikupljen iz kućanstva i ostatke od spaljivanja kućnog otpada, a od 1. siječnja 2021. i određene vrste plastičnog otpada. U Dodatku IX. Konvenciji navedene su i stavke otpada koje nisu obuhvaćene zahtjevima Konvencije, osim ako taj otpad sadržava materijal iz neke od kategorija iz Dodatka I. u tolikoj količini da zbog njega ima neko od opasnih obilježja iz Dodatka III. Električni i elektronički otpad koji je opasan naveden je u Dodatku VIII. (stavka A1180), a onaj koji nije opasan naveden je u Dodatku IX. (stavka B1110). U Dodatku II. nisu navedene stavke koje se odnose na električni i elektronički otpad.

U Dodatku IV. Konvenciji navedeni su postupci gospodarenja otpadom koji se smatraju „odlaganjem” prema definiciji tog pojma iz članka 2. stavka 4. Konvencije. U skladu s Konvencijom pojam „odlaganje” obuhvaća i postupke konačnog odlaganja kao što su odlagalište i spaljivanje (navedene u Dodatku IV.A) i postupke uporabe kao što su recikliranje i drugi postupci uporabe (navedene u Dodatku IV.B).

Važnost popisa u Dodatku IV. jest ta da se samo „materije ili predmeti koji se odlažu, namjeravaju ili moraju odlagati” smatraju „otpadom” kako je utvrđeno u članku 2. stavku 1. Konvencije, a „odlaganje” podrazumijeva „bilo koju od radnji propisanih u Dodatku IV.”. Zahtjevi Konvencije stoga se primjenjuju samo na postupke odlaganja navedene u Dodatku IV. Ovim bi Dodatkom stoga trebalo obuhvatiti sve moguće postupke gospodarenja otpadom koji se pojavljuju ili bi se mogli pojaviti u praksi, bez obzira na to provode li se u skladu s nacionalnim ili međunarodnim pravom ili se smatraju neštetnim za okolinu. Kada to ne bi bio slučaj, to bi dovelo do mogućnosti zaobilaženja zahtjeva Konvencije.

Glavni zahtjevi Konvencije su sljedeći:

¹ Odluka Vijeća 93/98/EEZ o sklapanju, u ime Zajednice, Baselske konvencije od 22. ožujka 1989. o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju, SL L 39, 16.2.1993., str. 1.

- zabrana izvoza otpada koji je naveden kao opasan u Dodatku VIII. iz zemalja OECD-a u zemlje koje nisu članice OECD-a² i
- sustav nadzora („postupak prethodnog pristanka”) za izvoz, uvoz i prevoz otpada navedenog kao otpad koji zahtijeva posebnu pažnju u Dodatku II. ili kao opasan otpad u Dodatku VIII., ali koji ne podliježe prethodno navedenoj zabrani izvoza. Postupak prethodnog pristanka znači da o izvozu treba unaprijed obavijestiti ovlaštena tijela države uvoznice i tranzitne države. Obavijest je dužna dostaviti država izvoznica, koja od proizvođača ili izvoznika može zahtijevati da te obavijesti dostavljaju putem njezinog ovlaštenog tijela. Obavijesti moraju biti u pisanom obliku te sadržavati izjave i podatke navedene u Dodatku V A Konvenciji. Otpad se može izvoziti samo ako i nakon što sve države na koje se to odnosi daju svoju pismenu suglasnost. (Članak 6. Konvencije).

2.2. Konferencija potpisnica

Konferencija potpisnica Baselske konvencije glavno je tijelo Konvencije koje donosi odluke. Ovlaštena je za izmjenu dodataka Konvenciji i zasjeda svake dvije godine.

Preispitivanje dodataka I., III. i IV. te povezanih aspekata Dodatka IX. Konvenciji pokrenuto je na 12. zasjedanju Konferencije potpisnica na temelju njezine odluke BC-12/1³.

Na 13. zasjedanju Konferencije potpisnica odlučeno je da će se osnovati stručna radna skupina za preispitivanje gore navedenih dodataka, koja će se sastojati od 50 članova imenovanih iz potpisnica na temelju pravedne geografske zastupljenosti pet regionalnih skupina Ujedinjenih naroda. Sudionici iz EU-a i njegovih država članica u stručnoj radnoj skupini su Europska komisija, Estonija, Njemačka, Nizozemska i Poljska. Pisani podnesci i usmeni doprinosi koordinirani su u okviru Radne skupine Vijeća za međunarodna pitanja okoliša. Na 13. zasjedanju Konferencije potpisnica usuglašeno je da bi stručna radna skupina trebala dati viši prioritet radu koji se odnosi na Dodatak IV. i povezane aspekte Dodatka IX. U razdoblju 2017.–2019. EU i njegove države članice podnijeli su preliminarne prijedloge izmjena Dodatka IV. Tajništvu Konvencije i stručnoj radnoj skupini.

Na 14. zasjedanju Konferencije potpisnica odlukom BC-14/16 proširen je mandat stručne radne skupine kako bi se preispitalo i dvije postojeće stavke koje se odnose na električni i elektronički otpad, tj. stavku B1110 u Dodatku IX. i identičnu stavku A1180 u Dodatku VIII. te posljedične utjecaje preispitivanja dodataka I., III. i IV. na druge dodatke Konvenciji i odgovarajuće odluke Konferencije potpisnica. Odlukom BC-14/16 na 14. zasjedanju Konferencije potpisnica od stručne radne skupine zatraženo je da nastavi s radom kako slijedi: o prijedlozima izmjena pregovara se i eventualno ih se donosi na 15. zasjedanju Konferencije potpisnica u vezi s dodacima IV., VIII. (A1180) i IX. (B1110).

Stručna radna skupina izdala je niz preporuka i mogućnosti koje potpisnice mogu razmotriti žele li podnijeti prijedloge za 15. zasjedanje Konferencije potpisnica. Rok za podnošenje prijedlogâ o izmjeni dodataka Konvenciji koji je odredilo Tajništvo Baselske konvencije istječe 4. prosinca 2020. uzimajući u obzir odgodu Konferencije potpisnica sa svibnja na srpanj 2021.

² Člankom 4.A Konvencije koji je stupio na snagu u prosincu 2019. zabranjuje se sav prekogranični promet iz svih potpisnica navedenih u Dodatku VII. (potpisnice i ostale države koji su članice OECD-a, EU-a, Lihtenštajn) u države koji nisu navedene u Dodatku VII. o opasnom otpadu obuhvaćenom Konvencijom.

³ Više informacija dostupno je na internetskim stranicama Baselske konvencije, vidjeti <http://www.basel.int/Implementation/LegalMatters/LegalClarity/ReviewofAnnexes/AnnexesI,III,IVandrelatedaspectsofAnnexes/tabid/6269/Default.aspx>

Cilj prijedlogâ izmijeniti je i pojasniti opise postupaka odlaganja navedenih u Dodatku IV. Konvenciji. Ako se prijedlozi donesu, poboljšat će se pravna jasnoća i time olakšati nadzor pošiljaka otpada i sprečavanje nezakonitih pošiljaka. Poduprijet će se i zbrinjavanje otpada na način neštetan za okolinu na globalnoj razini te će se pridonijeti tranziciji prema globalnom kružnom gospodarstvu.

EU i njegove države članice iznijeli su preliminarne prijedloge u vezi s popisom postupaka odlaganja iz Dodatka IV. Tajništvu Konvencije i stručnoj radnoj skupini u razdoblju od 2017. do 2019. O tim se prijedlozima raspravljalo s drugim potpisnicama koje su sudjelovale u stručnoj radnoj skupini. U okviru stručne radne skupine raspravljalo se i o preporukama o klasifikaciji električnog i elektroničkog otpada u dodacima VIII. i IX.

Ako se na 15. zasjedanju Konferencije potpisnica postigne dogovor o izmjenama, one će se morati ugraditi u Okvirnu direktivu EU-a o otpadu 2008/98/EZ⁴ (popis postupaka gospodarenja otpadom koji odgovara Dodatku IV. Konvenciji) i Uredbu EU-a o pošiljkama otpada 1013/2006⁵ (konkretno stavke koje se odnose na električni i elektronički otpad koje odgovaraju dodacima VIII. i IX. Konvenciji).

2.3. Predviđeni akt

Prijedlogom Odluke Vijeća predlaže se sljedeće:

izmijeniti Dodatak IV. Konvenciji u pogledu njegova općeg uvoda, podnaslovâ i uvodnog teksta kako bi se razlikovali i objasnili pojmovi konačnog odlaganja i uporabe te pojasnilo da su obuhvaćeni svi postupci gospodarenja otpadom;

ažurirati i pojasniti opise postupaka gospodarenja otpadom iz Dodatka IV. i osigurati da su svi postupci, uključujući privremene postupke, obuhvaćeni zahtjevima Konvencije.

Ovaj prijedlog odluke Vijeća obuhvaća, u načelu, podložno koordinaciji na licu mjesta, pregovaračko stajalište Unije ako druge potpisnice predlože dodatne izmjene relevantnih dodataka. Takvi prijedlozi mogu se odnositi na popis postupaka gospodarenja otpadom iz Dodatka IV. i stavke koje se odnose na električni i elektronički otpad koje su trenutačno navedene u dodacima VIII. i IX., a mogle bi se uključiti i u Dodatak II. Konvenciji.

Izmjene dodataka Konvenciji morat će se provesti kroz izmjene Direktive 2008/98/EZ i Uredbe (EU) br. 1013/2006. Direktiva 2008/98/EZ sadržava popis postupaka gospodarenja otpadom koji odgovara Dodatku IV. Konvenciji, a Uredba 1013/2006 uključuje posebne stavke koje se odnose na električni i elektronički otpad koje odgovaraju dodacima VIII. i IX. Konvenciji.

Promjene povezane s izvozom iz EU-a koje se odnose na operatere i tijela ovisit će o vrstama promjena koje bi se mogle dogovoriti (posebno o tome koji će se dodaci u konačnici izmijeniti), vrsti otpada i zemljama odredišta.

Izmjene Dodatka IV. Konvenciji neće imati izravne posljedice na izvoz ili druge pošiljke otpada, ali će pojasniti opis postupaka gospodarenja otpadom koje treba provesti nakon otpreme otpada. To će nadležnim tijelima olakšati nadzor pošiljaka otpada i pomoći im u primjeni zahtjeva Konvencije s ciljem sprečavanja nezakonitih pošiljaka. Poduprijet će se i zbrinjavanje otpada na način neštetan za okolinu na globalnoj razini te će se pridonijeti tranziciji prema globalnom kružnom gospodarstvu.

⁴ Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu, kako je izmijenjena, SL L 312, 22.11.2008., str. 3.

⁵ Uredba (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o pošiljkama otpada, kako je izmijenjena, SL L 190, 12.7.2006., str. 1.

U mjeri u kojoj su dodatne kategorije električnog i elektroničkog otpada uključene u dodatke II. ili VIII. Konvenciji te u skladu s odgovarajućim izmjenama Priloga V. Uredbi (EZ) br. 1013/2006, izvoz takvog otpada iz EU-a u zemlje koje nisu članice OECD-a bio bi zabranjen u skladu s člankom 36. Uredbe (EU) br. 1013/2006. Izvoz takvog otpada unutar OECD-a u načelu bi se trebao provoditi u skladu s postupkom prethodnog pristanka. Prenošnjem tih izmjena Konvencije u Uredbu (EZ) br. 1013/2006 pošiljke unutar EU-a koje sadržavaju nove vrste otpada uvrštene u Dodatak II. ili Dodatak VIII. Baselskoj konvenciji podlijegele bi postupku obavlješćivanja, u skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (b) podtočkom i. Uredbe 1013/2006.

Postupak za izmjenu dodataka Konvenciji uređen je člancima 17. i 18. Konvencije. Konkretno, svaku izmjenu mora predložiti jedna od potpisnica, a Tajništvo taj prijedlog mora dostaviti svim potpisnicama barem šest mjeseci prije zasjedanja Konferencije potpisnica. Osim toga, svaka takva izmjena mora se prihvatiti na zasjedanju Konferencije potpisnica. Predviđeni akt postat će obvezujući za potpisnice u skladu s člankom 18. stavkom 2. točkom (c) Konvencije, kojim je propisano sljedeće: „po isteku šest mjeseci od datuma odašiljanja obavijesti od strane depozitara, dodatak stupa na snagu za sve Potpisnice ove Konvencije ili bilo kojeg predmetnog protokola koje nisu dostavile obavijest u skladu s odredbama podstavka (b), gore”.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Unija bi trebala podnijeti prijedloge u vezi s Dodatkom IV. Konvenciji o:

- izmjeni Dodatka IV. kako bi uključivao opći uvod u kojem se jasno razlikuju pojmovi konačnog odlaganja i uporabe, kako bi se pojasnilo da su obuhvaćeni svi postupci gospodarenja otpadom koji se pojavljuju ili bi se mogli pojaviti u praksi, bez obzira na njihov pravni status i smatraju li se neštetnim za okolinu, te da su obuhvaćeni i postupci koji se odvijaju prije podvrgavanja drugim postupcima („privremeni postupci”);
- izmjeni Dodatka IV. kako bi uključivao podnaslove i uvodne tekstove u kojima se objašnjava što se podrazumijeva pod postupcima koji nisu uporaba (Dodatak IV.A) i postupcima uporabe (Dodatak IV.B), i
- izmjeni Dodatka IV. u pogledu postojećih postupaka i uvođenja novih postupaka u Dodatak IV., čiji bi cilj bio, među ostalim, ažurirati i pojasniti opise postupaka u skladu sa znanstvenim, tehničkim i drugim promjenama od donošenja Konvencije 1989. te osigurati uvođenjem sveobuhvatnih odredbi da su svi postupci koji nisu posebno navedeni obuhvaćeni zahtjevima Konvencije.

Ciljevi gore navedenih prijedloga jesu:

- osigurati da su odgovarajući mehanizmi nadzora Konvencije u potpunosti primjenjivi te bi stoga, ako se donesu, poboljšali nadzor pošiljaka otpada i olakšali sprečavanje nezakonitih pošiljaka
- poboljšati pravnu jasnoću i zajedničko razumijevanje i tumačenje postupaka gospodarenja otpadom potpisnica i
- poduprijeti zbrinjavanje otpada na način neštetan za okolinu na globalnoj razini te pridonijeti tranziciji prema globalnom kružnom gospodarstvu.

Ako druge potpisnice predlože izmjene relevantnih dodataka kojima bi se mogli postići isti ciljevi kao i oni na kojima se temelji prijedlog Unije, Unija bi u načelu mogla podržati takve prijedloge. To se može odnositi na popis postupaka u Dodatku IV. i stavke koje se odnose na

električni i elektronički otpad, a koje su trenutačno navedene u dodacima VIII. (A1180) i IX. (B1110), a može se odnositi i na nove predložene stavke koje se odnose na električni i elektronički otpad u Dodatku II. (kategorije otpada koji zahtijeva posebnu pažnju). Prijedlozima u vezi s klasifikacijom električnog i elektroničkog otpada u dodacima II. i VIII. moglo bi se osigurati postizanje navedenih ciljeva u odnosu na jedan od tokova otpada koji izaziva najveću zabrinutost za okoliš i zdravlje te koji ima i jedan od najvećih potencijala za doprinos kružnom gospodarstvu.

Odredbe Konvencije provode se u Uniji u okviru Direktive 2008/98/EZ o otpadu, koja u svojim Prilozima I. i II. sadržava popise postupaka gospodarenja otpadom koji odgovaraju Dodatku IV. Baselskoj konvenciji i Uredbi (EZ) br. 1013/2006 kojom se uređuje izvoz iz Unije i uvoz u Uniju te pošiljke među državama članicama (članak 1.). Direktiva i Uredba primjenjuju se i na Europski gospodarski prostor („EGP”).

Nakon donošenja izmjena dodataka II. i VIII. Konvenciji trebalo bi ih prenijeti u pravo Unije, točnije u Direktivu 2008/98/EZ i Uredbu (EZ) br. 1013/2006. Izmjene Uredbe (EZ) br. 1013/2006 mogle bi značiti to da bi se na pošiljke novih kategorija otpada u Dodatku II. unutar EU-a i EGP-a primjenjivale nove mjere nadzora te zabrana izvoza tih vrsta otpada u zemlje koje nisu članice OECD-a. Iako bi takva situacija iz prethodno navedenih razloga bila poželjna u slučaju izvoza iz EU-a, to bi bilo nepoželjno i problematično u slučaju pošiljki otpada namijenjenog recikliranju unutar EU-a i EGP-a jer bi se tada na njih primjenjivali novi postupci obavješćivanja. Na te se pošiljke već primjenjuju zahtjevi povezani sa zaštitom okoliša iz zakonodavstva Unije o otpadu pa bi uvođenjem novih administrativnih postupaka recikliranje u EU-u postalo složenije i skuplje, a koristi u pogledu zaštite okoliša bile bi ograničene.

Kako bi se zadržala postojeća situacija unutar Unije i EGP-a, tj. kako se ne bi primjenjivao sustav nadzora predviđen Konvencijom, trebalo bi obavijestiti Tajništvo Konvencije o odgovarajućim odredbama u skladu s člankom 11. Konvencije i poduzeti potrebne korake u okviru odluke OECD-a. Člankom 11. Konvencije potpisnicama se omogućuje sklapanje bilateralnih, multilateralnih ili regionalnih sporazuma ili dogovora glede prekograničnog prometa otpada, pod uvjetom da takvi sporazumi ili dogovori ne odstupaju od načela zbrinjavanja otpada na način neštetan za okolinu, kako se zahtijeva Konvencijom. Ti sporazumi ili dogovori moraju sadržavati odredbe koje nisu štetnije za okolinu nego odredbe Konvencije, posebice imajući u vidu interese zemalja u razvoju. U skladu s člankom 11. dostavljene su obavijesti, na primjer o Odluci OECD-a.

Stoga se u ovom prijedlogu odluke Vijeća predviđa da će Unija u skladu s člankom 11. Konvencije dostaviti obavijest o odredbama koje se primjenjuju na pošiljke novih kategorija otpada unutar Unije i EGP-a, a razlikuju se od predviđenog akta, te navesti da se naše odredbe temelje na sustavu zbrinjavanja na način neštetan za okolinu koji je u skladu s Konvencijom. S obzirom na poveznice između izmjena dodataka Konvenciji i prethodno navedene odluke OECD-a, morat će se poduzeti i koraci za obavješćivanje tajništva OECD-a o prethodno navedenoj situaciji.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) propisano je donošenje odluka kojima se utvrđuju „*stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma.*”

4.1.2. Primjena u ovom slučaju

Konferencija potpisnica Baselske konvencije tijelo je osnovano tom Konvencijom.

Akt koji Konferencija potpisnica treba donijeti akt je koji proizvodi pravne učinke. Predviđeni akt bit će u skladu s člankom 18. Konvencije obvezujući prema međunarodnom pravu. Utjecat će na područje primjene i sadržaj zakonodavstva EU-a, konkretno Direktive 2008/98/EZ i Uredbe (EZ) br. 1013/2006. Tom Direktivom i Uredbom provodi se Konvencija, među ostalim, uspostavljanjem popisa postupaka gospodarenja otpadom i postupaka za izvoz iz Unije i uvoz u Uniju te za pošiljke između država članica. Ta Direktiva i Uredba primjenjuju se i na EGP. Nakon što se izmijene dodaci Konvenciji, te izmjene trebalo bi prenijeti u prethodno navedenu Direktivu i Uredbu, uz izuzimanje odredbi o pošiljkama otpada unutar EU-a.

Predviđenim aktom ne dopunjuje se niti izmjenjuje institucionalni okvir Konvencije.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

4.2. Materijalnoppravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalnoppravna osnova odluke na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđeni akt ima dva cilja ili dva elementa te ako se može utvrditi da je jedan od tih dvaju ciljeva ili elemenata glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnopravnoj osnovi i to onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

4.2.2. Primjena u ovom slučaju

Glavni cilj i sadržaj predviđenog akta odnose se na zaštitu okoliša.

Stoga je materijalnoppravna osnova predložene odluke članak 192. stavak 1. UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 192. stavak 1. u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o podnošenju, u ime Europske unije, prijedlogâ o izmjeni Dodatka IV. Baselskoj konvenciji o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju s obzirom na 15. zasjedanje Konferencije potpisnica te o stajalištu Europske unije o prijedlozima drugih potpisnica o izmjeni Dodatka IV. i drugih dodataka

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Baselska konvencija o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegova odlaganja („Konvencija”) stupila je na snagu 1992., a Unija ju je sklopila Odlukom Vijeća 93/98/EEZ⁶.
- (2) Uredbom (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća⁷ Konvencija se provodi u Uniji. Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu⁸ sadržava popis postupaka gospodarenja otpadom iz Dodatka IV. Konvenciji.
- (3) U skladu s člankom 15. stavkom 5. točkom (b) Konvencije Konferencija potpisnica prema potrebi razmatra i donosi izmjene te Konvencije i njezinih dodataka. Izmjene Konvencije treba donijeti na zasjedanju Konferencije potpisnica.
- (4) Na temelju prijedloga u skladu s člancima 17. i 18. Konvencije koji je podnijela Unija ili bilo koja druga potpisnica Konvencije, Konferencija potpisnica može na svojem 15. zasjedanju u srpnju 2021. razmotriti izmjene dodataka II., IV., VIII. i IX. Konvenciji.
- (5) Unija bi trebala podnijeti prijedloge o izmjeni Dodatka IV. Konvenciji kako bi uključivao opći uvod u kojem se jasno razlikuju pojmovi konačnog odlaganja i oporabe, kako bi se pojasnilo da su svi postupci gospodarenja otpadom koji se pojavljuju ili bi se mogli dogoditi u praksi obuhvaćeni bez obzira na njihov pravni status i smatraju li se neštetnima za okolinu te da su obuhvaćeni i postupci koji se odvijaju prije podvrgavanja drugim postupcima („privremeni postupci”); kako bi uključivao podnaslove i uvodne tekstove u kojima se objašnjava što se podrazumijeva pod postupcima konačnog odlaganja (Dodatak IV.A) i postupcima oporabe (Dodatak IV.B); i kako bi se ažurirali i pojasnili opisi postupaka u skladu sa

⁶ Odluka Vijeća 93/98/EEZ od 1. veljače 1993. o sklapanju, u ime Zajednice, Konvencije o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju (Baselska konvencija) (SL L 39, 16.2.1993., str. 1.).

⁷ Uredba (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o pošiljkama otpada, kako je izmijenjena, SL L 190, 12.7.2006., str. 1.

⁸ Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu, kako je izmijenjena, SL L 312, 22.11.2008., str. 3.

znanstvenim, tehničkim i drugim promjenama od donošenja Konvencije 1989. te osiguralo uvođenje sveobuhvatnih odredbi da su svi postupci koji nisu posebno navedeni obuhvaćeni zahtjevima Konvencije.

- (6) Opisi postupaka gospodarenja otpadom iz Dodatka IV. općeniti su i moglo bi biti korisno dodatno ih pojasniti. Unija bi stoga trebala podupirati izradu pojašnjenja ili smjernica Konferencije potpisnica kako bi se dodatno pojasnio sadržaj tih postupaka. Te obavijesti ili smjernice trebale bi sadržavati objašnjenja i primjere obuhvaćenih postupaka te ne bi trebale biti uključene u tekst Konvencije.
- (7) Gore navedeni prijedlozi imaju za cilj osigurati potpunu primjenu odgovarajućih mehanizama nadzora Konvencije i stoga bi se njihovim donošenjem poboljšao nadzor pošiljaka otpada; olakšati sprečavanje nezakonitih pošiljaka; poboljšati pravnu jasnoću i zajedničko razumijevanje i tumačenje postupaka gospodarenja otpadom potpisnica; i podupirati zbrinjavanje otpada na način neštetan za okolinu na globalnoj razini te pridonijeti tranziciji prema globalnom kružnom gospodarstvu.
- (8) Unija bi uz to u načelu trebala podržati izmjene koje su naknadno predložile druge potpisnice Konvencije u pogledu popisa postupaka gospodarenja otpadom iz Dodatka IV., stavki koje se odnose na električni i elektronički otpad koje su trenutačno obuhvaćene dodacima VIII. (A1180) i IX. (B1110) te novih predloženih stavki za takav otpad u Dodatku II. (kategorije otpada koji zahtijeva posebnu pažnju), pod uvjetom da bi se njima mogli postići isti ciljevi kao i oni na kojima se temelji prijedlog Unije.
- (9) Primjereno je utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na Konferenciji potpisnica jer će predviđeni akt (izmjena dodataka Konvenciji) biti obvezujući za Uniju i utjecati na područje primjene i sadržaj prava Unije, konkretno Direktive 2008/98/EZ i Uredbe (EZ) br. 1013/2006.
- (10) Primjereno je zadržati trenutačno stanje u pogledu pošiljaka neopasnog električnog i elektroničkog otpada unutar Unije i EGP-a te stoga ne primjenjivati sustav nadzora koji bi proizlazio iz mogućeg dodavanja stavke o takvim pošiljkama u Dodatak II. Konvenciji. U tu bi svrhu Unija trebala, u mjeri u kojoj je to potrebno, primjenjivati postupke utvrđene u Odluci OECD-a⁹ i postupak za stupanje u bilateralne, multilateralne ili regionalne sporazume ili dogovore o prekograničnom prometu opasnog otpada ili drugih vrsta otpada s potpisnicama ili nepotpisnicama Konvencije u skladu s člankom 11. Konvencije¹⁰ kako bi osigurala da se na pošiljke neopasnog otpada unutar Unije i EGP-a ne uvede dodatan nadzor kao rezultat donošenja izmjena Dodatka II. Konvenciji.

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Na 15. zasjedanju Konferencije potpisnica Baselske konvencije Unija nastoji ostvariti sljedeće ciljeve:

⁹ Odluka C(2001)107/FINAL Vijeća Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) o reviziji Odluke C(92)39/FINAL o nadzoru prekograničnog prometa otpada namijenjenog postupcima oporabe („Odluka OECD-a”)

¹⁰ Napominjemo da je Unija u kasnijoj fazi s primjenom postupka iz članka 11. Baselske konvencije pa ga možda nije potrebno navoditi u ovoj Odluci Vijeća.

- (a) osigurati da su odgovarajući mehanizmi nadzora Konvencije u potpunosti primjenjivi, poboljšati nadzor pošiljaka otpada i olakšati sprečavanje nezakonitih pošiljaka otpada;
 - (b) poboljšati pravnu jasnoću i zajedničko razumijevanje i tumačenje od strane potpisnica „postupaka odlaganja” obuhvaćenih Dodatkom IV.;
 - (c) podupirati zbrinjavanje otpada na način neštetan za okolinu na globalnoj razini te pridonijeti tranziciji prema globalnom kružnom gospodarstvu.
2. S obzirom na 15. zasjedanje Konferencije potpisnica Baselske konvencije i radi postizanja ciljeva navedenih u stavku 1., Unija podnosi sljedeće prijedloge:
- (a) izmijeniti Dodatak IV. kako bi uključivao opći uvod u kojem se jasno razlikuju pojmovi konačnog odlaganja i uporabe, kako bi se pojasnilo da su svi postupci gospodarenja otpadom koji se pojavljuju ili bi se mogli dogoditi u praksi obuhvaćeni bez obzira na njihov pravni status i smatraju li se neštetnim za okolinu te da su obuhvaćeni i postupci koji se odvijaju prije podvrgavanja drugim postupcima („privremeni postupci”);
 - (b) izmijeniti Dodatak IV. kako bi uključivao podnaslove i uvodne tekstove u kojima se objašnjava što se podrazumijeva pod postupcima konačnog odlaganja (Dodatak IV.A) i postupcima uporabe (Dodatak IV.B), i
 - (c) ažurirati i pojasniti opise postupaka u Dodatku IV. u skladu sa znanstvenim, tehničkim i drugim promjenama od donošenja Konvencije 1989. te osigurati uvođenjem sveobuhvatnih odredbi u Dodatku IV. da su svi postupci koji nisu posebno navedeni obuhvaćeni zahtjevima Konvencije.
3. Detaljan prijedlog u skladu s prethodnim točkama od (a) do (c) priložen je ovoj Odluci. Komisija, u ime Unije, dostavlja taj prijedlog Tajništvu Konvencije.
4. Unija podupire ideju da Konferencija potpisnica Konvencije izrađuje pojašnjenja ili smjernice kako bi se dodatno pojasnio sadržaj postupaka odlaganja iz Dodatka IV. Ta pojašnjenja ili smjernice ne bi trebale biti uključene u samu Konvenciju.

Članak 2.

Unija može podržati izmjene koje su predložile druge potpisnice Konvencije koje se odnose na:

- 1. popis postupaka gospodarenja otpadom iz Dodatka IV.;
- 2. stavke koje se odnose na električni i elektronički otpad, a koje su trenutačno navedene u dodacima VIII. (A1180) i IX. (B1110); i
- 3. nove predložene stavke koje se odnose na električni i elektronički otpad u Dodatku II. (kategorije otpada koji zahtijeva posebnu pažnju),

pod uvjetom da pridonose postizanju ciljeva Unije navedenih u članku 1. stavku 1.

Članak 3.

S obzirom na razvoj događaja na 15. zasjedanju Konferencije potpisnica, predstavnici Unije mogu se uz savjetovanje s državama članicama, tijekom koordinacijskih sastanaka na licu mjesta, dogovoriti o doradi stajališta iz članaka 1. i 2. bez daljnje odluke Vijeća.

Članak 4.

Ako se relevantni dodaci Konvenciji izmijene na 15. zasjedanju Konferencije potpisnica Baselske konvencije, Unija prema potrebi poduzima korake koji se zahtijevaju u skladu s Odlukom OECD-a i člankom 11. Konvencije¹¹ kako bi se osiguralo da sadašnji režim nadzora pošiljaka neopasnog otpada unutar Unije i EGP-a ostane nepromijenjen.

Članak 5.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*

¹¹ Vidjeti bilješku 10.